

HMS DATA BLAD

BLACK SPRAY

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

Utgitt dato:	23.09.2008
Revisjon:	Første utgave i DK
Basert på:	Datablad av 15.06.2006 utarbeidet av produsent
Handelsnavn	BLACK SPRAY
Varenr	T18-20-02
Deklarasjonsnr	
Anvendelse	Spraylakk
Produsent	Bucher AG Langenthal, Motorex Schmiertechnik CH-4901 Langenthal, Schweiz Tlf: +41 (0)62 919 7575
Leverandør	Carl Andersen Motorcykler A/S Niels Bohrs Vej 15, Stilling 8660 Skanderborg Telefon: 86 94 61 77 Telefax: 86 94 44 47 Kontakt person: Hans J. Nielsen

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

Ingrediensnavn	EC-nr	CAS-nr	Innhold	Symbol	R-setning
Propan	200-827-9	74-98-6	10-25%	F+	R12
Butan	203-448-7	106-97-8	10-25%	F+	R12
Nafta	265-151-9	64742-49-0	10-25%	Xn, F, N	R11, R38, R65, R67, R51/53
Xylen blanding av isomere	202-422-2	1330-20-7	5-10%	Xn	R10, R38, R20/21
Butan-1-ol	200-751-6	71-36-3	<2,5%	Xn	R10, R22, R41, R67, R37/38

Fulltekst med beskrivelse av angitte risikosekninger under punkt 16

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Ekstremt brannfarlig. Giftig for vannlevende organsimer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Beskytt aerosolbeholderen mot direkte sollys og temperaturer over 50°C. Ikke punkter eller brenn beholderen etter bruk. Ikke spray mot flamme eller glødende objekt. Hold vekk fra antennelseskilder – Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generelt	Flytt straks den skadede fra eksponeringskilden. Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft.
Svelging	Svelging er lite sannsynlig da produktet er i en aerosolboks
Hudkontakt	Fjern utsatte klær umiddelbart. Vask huden med såpe og vann. Smør det eksponerte området med fuktighetskrem for å motvirke den uttørrkende effekten
Øyekontakt	Skyll straks øyet med lunkent vann (myk vannstråle) mens øyelokket løftes. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Brannslukkingsmidler	Brann kan slukkes med pulver, skum eller CO ₂ .
Uegnet brannslukkingsmiddel	Ikke bruk vann i samlet stråle. Vann kan brukes til å avkjøle beholdere som ikke brenner
Brannbekjempelse	Flytt beholdere fra brannstedet hvis mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
Krakteristiske farer	Damper er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder. Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann.
Forbrenningsprodukter	Ved brann kan karbonmonoksid og karbondioksid
Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningprodukt, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personbeskyttelse ved søl	Benytt nødvendig verneutstyr, se seksjon 8
Sikkerhetstiltak for beskyttelse av ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn
Opprenskningsmetoder	Slukk alle tennkilder. Unngå gnister, flammer røyking og varme. Ventilert godt. Mindre rester tas opp med absorberende materiale. La fordampe i avtrekk eller frisk luft.

7. SIKKER HÅNDTERING OG OPPBEVARING

Håndtering	Unngå innånding av aerosoltåke. Unngå søl, hud- og øyekontakt. Unngå oppvarming, gnist og åpen ild. Ikke spray mot åpen flamme eller hvitglødende materiale
Oppbevaring	Spraybokser; Må ikke utsettes for sollys eller temperaturer over 50°C
Spesielle egenskaper og farer	Spraybokser; Må ikke utsettes for sollys eller temperaturer over 50°C

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Navn	CAS nr	Referanse	Gj.snitt 8t eksp	Takverdi
butan	106-97-8	AN 2003	600mg/m ³	
propan	74-98-6	AN 2003	900mg/m ³	
Butan-1-ol	71-36-3	AN 2003	75mg/m ³	
Xylen, blanding av isomere	1330-20-7	AN 2003	108mg/m ³	

Ingredienskommentar	AN = Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfæren, 2003. Utgitt av Direktoratet for arbeidstilsynet.
Verneutstyr	Hansker
Prosessforhold	Bruk prosesskontroll for ikke å overskride Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære. Konsentrasjonen av luftforurensningene skal holdes så langt under de angitte normene som mulig. Unødig påvirkning skal unngås og forholdene skal være forsvarlige. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidsstedet.
Ventilasjon	Sørg for god ventilasjon
Åndedrettsvern	Ved arbeidsoperasjoner som utvikler støv eller tåke (aerosol), brukes åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (støvfilter og gassfilter). Maske med kombinasjonsfilter BRUN A og P2 filter (organiske gasser/damper og helsefarlig støv eller aerosoler)
Arbeidshansker	Bruk hansker med lang gjennomtrengningstid ved lengre eksponering eller varig bruk av produktet.
Øyevern	Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller
Verneklær	Bruk verneklær etter behov
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Form/konsistens	Aerosol
Farge	Sort
Lukt	Løsemiddel
Løselighetsbeskrivelse	Uoppløselig i vann
Tetthet/Egenvekt	0,98 g/cm ³ i 20 ⁰ C
Flammepunkt	<0 ⁰ C (1013 mbar)
Selvantennelsestemp	Ca 170 ⁰ C
Eksplosjonsgrense nedre	1,5 Vol% 1013 mbar
Eksplosjonsgrense øvre	10,9 vol% 1013 mbar

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet	Normalt stabil. Unngå varme, gnister og flamme
Risikoforhold	Unngå kontakt med sterke oksidasjonsmidler
Materialer som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler
Spaltingsprodukter	Det forventes ikke at det dannes spaltingsprodukter ved normal oppbevaring.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

Generelt	På grunn av at mengden i en aerosolboks er begrenset, og at produktet er vanskelig å svelge, anses skadelig eksponering som lite sannsynlig ved forskriftsmessig håndtering og bruk. Gjentatte kraftige eksponeringer eller jevnlig eksponering over lang tid for løsemidler, kan påvirke sentralnervesystemet og gi skader av varig karakter (løsemiddelskade)
Innånding	Sprøytetåke kan irritere luftveier/lunger. Løsemiddeldampene er skadelige og gir hodepine, kvalme og beruselse
Hudkontakt	Gjentatt eller langvarig kontakt kan føre til avfetting av huden.
Øyekontakt	Sprut i øynene vil kunne forårsake irritasjon
Svelging	Spray i munnen kan forårsake irritasjon av slimhinner
Kroniske effekter	Gjentatte kraftige eksponeringer eller jevnlig eksponering over lang tid for løsemidler, kan påvirke sentralnervesystemet og gi skader av varig karakter (løsemiddelskade)
Allergi	Ingen kjente
Kreft	Ingen kjente
Fosterskadelige egenskaper	Effekter på fosterutvikling er ikke kjent
Reproduksjonsskader	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent
Arvestoffskader	Arvestoffskadende egenskaper er ikke kjent

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE

Komponent	Ingen relevant informasjon funnet
Akutt akvatisk fisk	-
Akutt akvatisk alge	-
Akutt akvatisk daphnia	-
Økotoksisitet	
Mobilitet	Uløselig i vann, flyter på vann
Persistens og nedbrytbarhet	Data ikke tilgjengelig
Bioakkumulasjonspotensial	Data ikke tilgjengelig

13. FJERNING AV RESTER OG AVFALL

Avfallskode EAL	16 05 04
Produktet er klassifisert som farlig avfall:	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

Transportfareseddel

Nr. 2.1

Veitransport:

UN nr	1950
ADR Klasse	2
ADR Klasse	2 Gasser
Klassifiseringskode	5F
ADR- Farennummer	23 Brannfarlig gass
Proper shipping name	Aerosolbeholdere, brannfarlig
Proper shipping name int	Aerosols, flammable, n.o.s

Jernbanetransport:

RID klasse	2
------------	---

Sjøtransport:

UN nr, sjøtransport	1950
IMDG klasse	2
IMDG emballasjegruppe	
EmS nr	2-13
Marin Pollutant	

Flytransport:

UN nr flytransport	1950
IATA/ICAO klasse	2,1
IATA/ICAO emballasjegruppe	

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faresymboler

EKSTREMT
BRANNFARLIG

IRRITERENDE

MILJØSKADELIG

Inneholder

Butan, propan, nafta, xylene, butan-1-ol

Risikoesetninger

R12 Ekstremt brannfarlig
R38 Irriterer huden
R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger

S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn
S-16 Holdes vekk fra antenneskilder – Røyking forbudt
S-23 Unngå innånding av aerosoltåke
S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene
S-61 Unngå utslipp til miljøet

Referanselister

Administrative normer for forurensning av arbeidsatmosfæren, 2003,
Direktoratet for Arbeidstilsynet
Forskrift om klassifisering, merking mv av farlige kjemikalier. 2002.
Den Europeiske avfallslisten
Den norske stofflisten
Den europeiske stofflisten ESIS/EINECS/IUCLID
Produsentens sikkerhetsdatablader

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

Forklaring til R-setninger i seksjon 2

R-10 Brannfarlig R-11 Meget brannfarlig. R12 Ekstremt brannfarlig R20/21 Farlig ved hudkontakt og svelging. R22 Farlig ved svelging. R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R-38 Irriterer huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade. R51/53 Giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R-65 Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R-67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Utarbeidet av:

Carl Andersen Motorcykler A/S
Niels Bohrs Vej 15, Stilling
8660 Skanderborg
Telefon: 86 94 61 77
Telefax: 86 94 44 47

Kilder

Kontakt person: Hans J. Nielsen
Administrative normer for forurensning av arbeidsatmosfæren, 2003,
Direktoratet for Arbeidstilsynet
Forskrift om klassifisering, merking mv av farlige kjemikalier. 2002.
Den Europeiske avfallslisten
Den norske stofflisten
Den europeiske stofflisten ESIS/EINECS/IUCLID
Produsentens sikkerhetsdatablader

Revisjonsdato:

Jan.2009